

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین

دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه جهت اخذ دکترای دندانپزشکی

عنوان

مقایسه تأثیر اسپری و دهان شویه BioXtra در خشکی دهان ناشی از
رادیوتراپی سر و گردن

استاد راهنما

سرکار خانم دکتر مهین بخشی

اساتید مشاور

سرکار خانم دکتر سهیلا مانی فر

سرکار خانم دکتر سمیرا بصیر شبستری

استاد مشاور آمار

جناب آقای دکتر نوید محمدی

نگارش

عباس حسین مردی

شماره پایان نامه ۴۴۷

سال تحصیلی

۱۳۸۸-۸۹

میان: مقایسه تأثیر اسپری و دهان شویه BioXtra در خشکی دهان ناشی از رادیوتراپی سر و گردن

زمینه: خشکی دهان یکی از عوارض مهم رادیوتراپی در ناحیه سر و گردن می باشد که مشکلات متعددی برای بیماران ایجاد کرده و موجب کاهش و افت محسوس کیفیت زندگی آنها می شود. درمان های علائمی بیماری شامل رعایت دقیق بهداشت دهان و استفاده از مواد جایگزین بزاق مصنوعی است.

هدف: مطالعه حاضر با هدف مقایسه اثرات دهان شویه و اسپری BioXtra در بهبود علائم خشکی دهان ناشی از رادیوتراپی ناحیه سر و گردن در بیماران مراجعه کننده به انستیتو کانسر بیمارستان امام خمینی تهران در سال ۱۳۸۸ انجام شد. هدف اصلی از این مطالعه انتخاب محصولی برتر در کنترل خشکی دهان در مبتلایان به سرطان های سر و گردن در اثر رادیوتراپی می باشد.

روش انجام کار: در این کار آزمایی بالینی تصادفی یک سوکور متقاطع، ۲۰ بیمار در دو دوره ۲ هفته ای با یک زمان wash-out یک هفته ای از هر یک از دو فرم BioXtra به صورت تصادفی استفاده کرده و نتایج اثربخشی رژیم های درمانی در بهبود خشکی دهان و جنبه های مختلف آن با استفاده از پرسشنامه بومی های پارامترهای VAS ۱۰۰ قسمتی و Dichotomous (دوجوابی) تعیین گردید. همچنین، میزان راحتی بیماران در استفاده از داروها و میزان پذیرش آنان از آنها با دو معیار VAS و دوجوابی تعیین و نتایج کاربرد دو فرم BioXtra با استفاده از آزمون های Student t و دقیق فیشر مقایسه گردید.

نتایج: هر دو رژیم درمانی BioXtra بهبودی آشکاری در میزان خشکی دهان و علائم آن داشتند، به طوری که بعد از مصرف دهان شویه به طور میانگین ۳۳/۱۵۸٪ و بعد از مصرف اسپری به میزان ۳۳/۱۵۸٪ از شدت خشکی دهان کاسته شد. همچنین، ۸۵٪ افراد به دنبال مصرف اسپری و در ۳۳٪ بعد از مصرف دهان شویه، خشکی دهان بهبود یافته بود. میزان پذیرش بیماران نسبت به مزه و خوشایند بودن آن در هر دو فرم به یک میزان بوده و بیماران تمایل مشابهی برای استفاده از هر دو محصول داشتند. هیچ تفاوت آماری معنی داری از نظر میزان بهبودی علائم خشکی دهان یا میزان پذیرش بیماران از دو رژیم درمانی دیده نشد.

نتیجه گیری: براساس نتایج تحقیق حاضر، هر دو رژیم درمانی BioXtra به یک میزان در بهبود علائم و عوارض ناشی از خشکی دهان مؤثر بوده و برتری خاصی نسبت به همدیگر نداشته اند.

کلمات کلیدی: خشکی دهان، رادیوتراپی ناحیه سر و گردن، مواد جایگزین بزاق مصنوعی

Abstract

Title: Comparison of the efficacy of BioXtra spray and mouthrinse in the treatment of radiotherapy-induced xerostomia

Background: Xerostomia or mouth dryness is an important complication of radiotherapy for head and neck regions producing serious discomfort for patients with a significant reduction in his/her quality of life. Symptomatic treatments for the disease include exact oral hygiene and use of artificial saliva substitutes.

Objective: The present study sought to compare the efficacy of BioXtra spray and mouthrinse in the relief of radiotherapy-induced xerostomia in patients referred to Cancer Institute, Tehran Imam Khomeini Hospital, 2009-2010.

Methods:

In this randomized cross-over double-blind clinical trial, BioXtra spray and mouthrinse were randomly used by 20 patients for 2 weeks with a wash-out period of 1 week. The results of BioXtra forms in the relief of xerostomia and its complications were determined by a questionnaire with the scales of 100-part VAS and dichotomous. Furthermore, the ease of application and the patients' acceptance of the products were calculated by 100-part VAS and dichotomous scales. The results of two products were statistically compared using Student t and exact fisher tests.

Results:

Both treatments showed effective results reducing oral dryness and its complications. The mean reduction of xerostomia severity was 33.158 for spray and 34.487 for mouthrinse while 85% and 70% of patients reported improvements in xerostomia when using spray and mouthrinse respectively. The patients' acceptance of both modalities was similar and they showed equal tendency to continue the treatment by two treatments. No significant differences were found between patients using both BioXtra forms regarding symptoms relief or their judgment of the regimens.

Conclusion:

The results of the present study suggest that both treatments of BioXtra were similarly effective in alleviating the symptoms of post-radiotherapy xerostomia and no advantage of any form to the other one was noted.

Key Words: Xerostomia, Radiotherapy of head and neck, Saliva substitute

Qazvin University of Medical Sciences

Dental School

A Thesis for Doctorate Degree in Dentistry

Title

**Comparison of the efficacy of BioXtra spray and
mouthrinse in the treatment of radiotherapy-
induced xerostomia**

Supervisor

Dr. Mahin Bakhshi

Advisor

**Dr. Soheila Mani Far
Dr. Samira Basir Shabestari**

Statistical Advisor

Dr. Navid Mohammadi

Written By

Abbas Hossein Mardi

Thesis No

Year

1388-89